

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RASELJENIH
OSOBA I IZBJEGLICA**

ZA 2008. GODINU

Broj: UR –16 /09

Sarajevo, april 2009. Godine

**MENADŽMENTU:
FEDERALNOG MINISTARSTVA RASELJENIH
OSOBA I IZBJEGLICA**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnov za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Federalnog Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica za 2008. godinu, (bilansa stanja na dan 31. decembra 2008. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Federalnog Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima po osnovu revizije, koju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosudjivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

- 1. Ne može se potvrditi da je izbor korisnika pomoći tekućeg transfera (Program održivosti povratka) izvršen na način koji osigurava punu transparentnost postupka u skladu sa Zakonom o raseljenim licima i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH, imajući u vidu da je izbor korisnika za budžetska sredstva predviđena za ovu namjenu u 2008. godini vršen bez javnog oglašavanja (tačka 4.4.3 Izvještaja).**
- 2. Realizacija kapitalnog transfera Podrška implementaciji, održivom povratku izbjeglih i prognanih osoba sa područja općine Srebrenica (2.499.909 KM) vršena bez utvrđenih kriterija. Izbor krajnjih korisnika izvršen po osnovu dostavljenih zahtjeva korisnika a bez postupka javnog oglašavanja kojim bi se osigurala transparentnost i pristup informacijama korisnicima kapitalnih transfera (tačka 4.4.4 Izvještaja).**

- 3. Ne može se potvrditi isplata naknada po osnovu ugovora o djelu od 49.567 KM (sa porezom 64.685 KM) za izvršenje poslova koji su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeni kao redovni poslovi uposlenih u Ministarstvu (tačka 4. 4. 2 Izvještaja).**

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu finansijski izvještaji **Federalnog Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica** po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Federalnog Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica u toku 2008.godine, osim za napomene navedene u tački 1 u prethodnom pasusu, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima uskladeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 28.04.2009. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolbarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1.	UVOD	1
2.	REZIME.....	1
3.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	2
4.	NALAZI	2
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja.....	2
4.2	Sistem internih kontrola.....	2
4.3	Budžet za 2008. godinu	3
4.4	Tekući rashodi	4
4.4.1	Bruto plaće i naknade.....	4
4.4.2	Izdaci za materijal i usluge	4
4.4.3	Tekući transferi	4
4.4.4	Kapitalni transfer	7
5.	KOMENTAR	7
	Prilog br. 1	1
	Izvršenje budžeta Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica na dan 31.12.2008. godine.....	1

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA FEDERALNOG MINISTARSTVA
RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA
za 2008. godinu**

1. UVOD

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica (u daljem tekstu Ministarstvo), je formirano na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine F BiH» broj 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06). Prema navedenom Zakonu, Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije, koji se odnose na prikupljanje i obradu podataka o izbjeglicama i raseljenim osobama, koordiniranje aktivnosti rekonstrukcije zajedno sa registrovanjem i nadzorom nevladinih organizacija, stvaranje uslova za povratak raseljenih osoba u njihova mesta stanovanja, uključujući izgradnju, rekonstrukciju, sanaciju i popravku kuća i drugih stambenih objekata za potrebe smještaja izbjeglica i raseljenih osoba, održavanje regionalnih centara za pomoć u obavljanju ovih aktivnosti i druge poslove utvrđene zakonom.

Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad Ministarstva. Sredstva za rad Ministarstva osiguravaju se u budžetu FBiH.

Broj zaposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2008. godine je bio 68, za koliko su i odobrena sredstva Budžetom FBiH za 2008. godinu, dok je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno 86 zaposlenih.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Alipašina 41.

2. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2008. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- *Potrebno je da se raspodjela sredstava kapitalnih grantova vrši putem javnog oglašavanja, a na osnovu utvrđenih jasnih kriterija za izbor korisnika i određivanja visine sredstava.*
- *Potrebno je da Ministarstvo izbor potencijalnih korisnika prava vrši na način kojim će osigurati punu transparentnost postupka i pristup informacijama od strane korisnika u skladu sa Zakonom o raseljenim osobama i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH.*
- *Opravdanost prijave i realizaciju sredstava temeljiti na propisanim kriterijima uređenim Procedurama za ocjenu kvaliteta i opravdanosti prijava – zahtjeva –projekata iz Programa Humanitarnih, zdravstvenih, psihosocijalnih, informativnih i edukativnih projekata.*
- *Utrošak javnih sredstava vršiti u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta u FBiH za namjene predviđene budžetom u dijelu trošenja sredstava za jubilarne nagrade.*
- *Dopuniti postojeći Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima u sadržajnom dijelu u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika (u dijelu identifikacije i procjene rizika). Također u svim segmentima poslovanja osigurati u potpunosti primjenu donesenih akata i procedura, kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa u izvršenju poslova Ministarstva.*
- *Ugovorima o djelu obuhvatati izvršenje onih poslova koji u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nisu utvrđeni kao redovni poslovi i zadaci Ministarstva, odnosno izvršenje redovnih poslova vršiti prijemom u radni odnos u skladu sa procedurama uređenim Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u FBiH.*
- *Putne troškove evidentirati u skladu sa Načelom modificiranog nastanka poslovnih događaja po kojem se rashodi i izdaci priznaju u obračunskom razdoblju u kojem su nastali.*

- *Ocenjivanje rada državnih službenika u organima državne uprave Federacije BiH vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH, kao i ocjenjivanje namještenika vršiti u skladu sa Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.*

3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica za 2008. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2008. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u aprilu 2009. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

4. NALAZI

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2008. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama, datim nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2007. godinu konstatovali smo da nije postupljeno po sljedećim preporukama:

- nije izvršena izmjena i dopuna Pravilnika o stručnom obrazovanju i usavršavanju zaposlenih u cilju jasnog definisanja za koje poslove predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji se odobrava stručno obrazovanje,
- nisu poduzete aktivnosti da se ugovori o djelu ne sklapaju za poslove koji su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeni kao redovni poslovi Ministarstva,
- nije osigurano razmatranje svih pristiglih zahtjeva po Javnom pozivu iz Programa Projekta održivog povratka prije donošenja konačne odluke o izboru korisnika.

Preporuke po kojima je postupljeno:

- zatvoren je podračun o raspodjeli sredstava za provođenje Projekta Poticanje mjera za zapošljavanje u poljoprivredi,
- izvršene su dorade Procedura za odabir korisnika pomoći, posredstvom Ministarstva u dijelu uspostave vrednovanja potencijalnih korisnika koji zadovoljavaju posebne kriterije,
- interni akti o procedurama odabira dobavljača za realizaciju Programa Transfera za raseljena i izbjegla lica usklađen je sa Zakonom o javnim nabavkama BiH u dijelu eliminisanja vrijednosnog ograničenja u odnosu na dobavljače.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno:

- donezen je Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima, kojim nisu definisani rizici poslova i zadataka Ministarstva kao i način na koji bi se rizici otklonili.

4.2 Sistem internih kontrola

Organizacija i način rada Ministarstva uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, kojim je izvršenje poslova i zadataka Ministarstva grupisano u Kabinet, 4 sektora i inspektorat. Sektori Ministarstva su: Sektor za pravne, ekonomsko finansijske i opće poslove, Sektor za razvojne projekte održivosti povratka, Sektor za raseljene osobe, povratnike i izbjeglice i Sektor za humanitarnu djelatnost. Pravilnikom su utvrđeni poslovi navedenih organizacionih jedinica, broj izvršilaca u odnosu na određena radna mjesta, status izvršilaca po radnim mjestima i potrebni uslovi za vršenje poslova tog radnog mjeseta, koji u skladu sa

opisom svog radnog mesta i izvršavaju postavljene zadatke. Ministar kao naredbodavac utroška sredstava za rad Ministarstva potpisuje naloge za realizaciju uz prethodnu ovjeru od sekretara i nadležnog šefa odsjeka.

U 2008. godini Ministarstvo je donijelo Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima, kojim nisu obuhvaćeni svi elementi u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika. Nisu identifikovani i procijenjeni rizici poslova i zadataka Ministarstva (visok, srednji ili nizak) kao i odgovor na utvrđeni rizik.

Uvidom u primjenu donesenih akata konstatovano je da se nisu dosljedno primjenjivale procedure o uslovima i načinu korištenja službenih vozila Ministarstva. Putni nalozi za korištenje određenog broja vozila nisu se popunjivali u skladu sa navedenim procedurama. Uposlenik koji je upravljao službenim vozilom, nije vodio evidenciju o korištenju službenih vozila, odnosno nije upisivano vrijeme polaska i povratka, relacije vožnje, dnevno pređeni broj kilometara. Nema potpisa osobe koja je upravljala vozilom, što može imati za posljedicu korištenje vozila za potrebe koje nisu u okviru izvršenja poslova Ministarstva i uvećane troškove po osnovu goriva. Provedenom revizijom utvrdili smo da su troškovi službenih putovanja po putnim nalozima iz 2007. godine od 3.036 KM evidentirani kao troškovi 2008. godine iz razloga nedostatka raspoloživih sredstava na ovoj poziciji, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Također smo utvrdili da u skladu sa Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja nisu sačinjavani mjesecni planovi službenih putovanja sa planiranim brojem putovanja. Nalozi su izdavani i osobama koje su bile angažovane po ugovoru o djelu, odnosno koje nisu bile zaposlenici Ministarstva te su im isplaćivani troškovi dnevica i smještaja, što ugovorom nije bilo obuhvaćeno, a imalo je za posljedicu neosnovano uvećanje troškova Ministarstva po osnovu službenih putovanja. Također je konstatovana isplata troškova prenoćišta za određene uposlenike u A-lux apartmanu hotela od 402 KM, a u istom hotelu je postojala mogućnost smještaj sa nižom cijenom od 162 KM, što korištenje smještaja u A-lux apartmanu nije u skladu sa navedenim Pravilnikom i odrazilo se na uvećanje putnih troškova po osnovu korištenja smještaja.

Krajem 2008. godine Ministarstvo je donijelo Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji kojim uvodi poslove interne revizije sa jednim izvršiocem u okviru radnog mesta Stručni savjetnik - interni revizor – samostalni izvršilac, za obavljanje poslova procjene i ocjene usklađenosti poslova sa zakonom, pod zakonskim aktima i internim propisima. Opis poslova radnog mesta obuhvata i izradu strateških i godišnjih planova rada interne revizije, sačinjavanje izvještaja o reviziji i predlaganje mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka u poslovanju. Do kraja obavljanja revizije nije bilo popunjeno radno mjesto internog revizora.

Dopuniti postojeći Pravilnik o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima u sadržajnom dijelu u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika (u dijelu identifikacije i procjene rizika). Također u svim segmentima poslovanja osigurati u potpunosti primjenu donesenih akata i procedura, kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa u izvršenju poslova Ministarstva.

Putne troškove evidentirati u skladu sa Načelom modificiranog nastanka poslovnih događaja po kojem se rashodi i izdaci priznaju u obračunskom razdoblju u kojem su nastali.

4.3 Budžet za 2008. godinu

Ukupni izdaci Ministarstva su iskazani u finansijskim izvještajima od 39.581.445 KM. Zakonski Budžet od 37.486.979 KM uvećan je za iznos od 2.207.482 KM po osnovu tekuće rezerve (1.780.000 KM za tekuće transfere i 214.655 KM za bruto plaće, naknade i doprinose poslodavca) i po osnovu Odluke Vlade FBiH o unutarnjoj preraspodjeli sredstava između budžetskih korisnika za bruto plaće i doprinose poslodavca 212.827 KM. Ovako uvećan budžet (od 39.907.288 KM) nije stavljen u cijelosti na raspolaganje Ministarstvu, odnosno izvršeno je umanjenje zakonskog budžeta od strane Federalnog Ministarstva finansija, bez uravnoteženja budžeta, a prema izjavi ovlaštene osobe Ministarstvo nije raspolagalo relevantnom dokumentacijom vezanom za navedeno umanjenje. Zbog navedenog Ministarstvo je više stvorene obaveze u odnosu na operativni budžet u iznosu od 6.574.783 KM evidentiralo na poziciji ostvareni rashodi iznad operativnog budžeta u skladu sa Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, što je navedeno pod tačkom 4.4.3. Izvještaja.

4.4 Tekući rashodi

4.4.1 Bruto plaće i naknade

Izdaci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih isplaćeni su od 1.975.750 KM, što je u odnosu na odobrena sredstva od 2.025.015 KM manje izvršeno za 49.265 KM ili za 2,4 %.

Uvidom u obračun i isplatu plaća konstatovali smo da nije vršeno ocjenjivanje rada državnih službenika i namještenika u cilju kvalitetnog i profesionalnog obavljanja poslova i radnih zadataka, a radi postizanja veće efikasnosti u radu u odnosu na postavljene standarde u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Ocenjivanje rada državnih službenika u organima državne uprave Federacije BiH vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH, kao i ocjenjivanje namještenika vršiti u skladu sa Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH

Jubilarne nagrade iskazane su u neto iznosu od 5.631 KM, od čega se 3.400 KM odnosi na isplate zaposlenicama povodom 8. marta. Uvidom u dokumentaciju temeljem koje je izvršeno evidentiranje izdataka na ovoj poziciji, utvrđeno je da se ista zasnivala na Odluci o isplati poklon bona za pakete u pojedinačnim iznosima od 100 KM za 34 zaposlenice. S obzirom na prava i obaveze uposlenih koja proizilaze iz radno pravnog odnosa, ne može se potvrditi osnovanost isplate sredstava za navedene namjene.

Utrošak javnih sredstava vršiti u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta u FBiH za namjene predviđene budžetom u dijelu trošenja sredstava za jubilarne nagrade.

Naknade za rad u komisijama iskazane su u neto iznosu od 49.091 KM. U okviru navedenih naknada iskazana je i naknada za rad u Regionalnoj tenderskoj komisiji za javne nabavke za implementaciju Projekta povratka korisnika kolektivnih centara i alternativnog smještaja. Naknade za rad u navedenoj komisiji tokom 2006. i 2007. godine od 19.973,65 KM su evidentirane i isplaćivane u 2008. godini, iako se ne odnose na ovo razdoblje, što nije u skladu sa Načelom modificiranog nastanka poslovnih događaja po kojem se rashodi i izdaci priznaju u obračunskom razdoblju u kojem su nastali.

Rashode i izdatke evidentirati u skladu sa Načelom modificiranog nastanka događaja u obračunskom razdoblju u kojem su nastali bez obzira kad će se izvršiti plaćanje.

4.4.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci po osnovu ugovora o djelu iskazani su u neto iznosu od 49.567 KM, što sa pripadajućim porezima iznosi 64.685 KM. Uvidom u zaključene ugovore o djelu utvrđeno je da se odnose na angažovanje izvrsilaca za poslove koji su redovni poslovi Ministarstva, za pripremu projektne dokumentacije, izradu i provjeru specifikacije građevinskog materijala, pripremu dokumenata za izbor korisnika pomoći i praćenje isporuka donirane pomoći korisnicima, analizu raseljenih osoba, pripremu podataka za izvještaje o realizaciji, pripremu dokumentacije za arhiviranje, a za obavljanje svih ovih poslova Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređeni su organizacioni sektori i odsjeci u okviru sektora čiji redovni poslovi obuhvataju vršenje navedenih poslova. Tokom cijele godine određeni broj osoba je radio po osnovu zaključenih ugovora o djelu, koji su se produžavali u kontinuitetu, tako da su izvršiocu posla po ovom osnovu primili neto naknadu godišnje između 10.800 i 11.700 KM. Pored navedenih naknada ostvarivali su i naknade za dnevnice i troškove noćenja za vrijeme službenog puta, iako ugovorom o djelu nisu bile predviđene ove naknade niti su se istim mogli izdati nalozi za službeno putovanje u skladu sa Uredbom o troškovima službenih putovanja.

Ugovorima o djelu obuhvatati izvršenje onih poslova koji u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nisu utvrđeni kao redovni poslovi i zadaci Ministarstvu, odnosno izvršenje redovnih poslova vršiti prijemom u radni odnos u skladu sa procedurama uređenim Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u FBiH.

4.4.3 Tekući transferi

"Transfer za raseljena lica i povratnike"

Ministarstvo je shodno usvojenom Budžetu sačinilo Plan povratka, repatrijacije, obnove i gradnje za 2008. godinu, koji je Vlada FBiH usvojila. Na prijedlog Ministarstva Vlada je usvojila i Program utroška

sredstava sa kriterijima raspodjele "Transfera za raseljena lica i povratnike" utvrđenog Budžetom FBiH za 2008. godinu. Programom čiji je predlagач Ministarstvo utvrđeni su opći i posebni kriteriji po kojima će se vršiti realizacija sredstava predviđenih za Projekat obnove individualnih stambenih objekata i objekata zajedničkog tipa stanovanja i Projekat održivosti povratka, dok će se realizacija odobrenih sredstava za ostala 4 projekta, utvrđena u navedenom Programu vršiti po osnovu protokola, sporazuma, ugovora i odluka Ministarstva.

U finansijskim izvještajima na poziciji tekućih transfera iskazani su izdaci u iznosu od 34.069.283 KM, a Budžetom za ovaj transfer odobrena su sredstva od 32.300.000 KM i ista su uvećana po osnovu tekuće rezerve u iznosu od 1.780.000 KM (za obnovu vjerskih objekata u Banjoj Luci, Bosanskom Brodu i Derventi 1.500.000 KM i za obilježavanje godišnjice i ukopa civilnih žrtava rata Srebrenice i Bratunca 280.000 KM).

Pored navedenog izvršeno je i umanjenje raspoloživih sredstava pozicije tekućih transfera od strane Federalnog ministarstva finansijsa za 6.574.783 KM čime je ukupno raspoloživi budžet iznosio 27.505.217 KM. Ministarstvo je donosilo odluke o preuzimanju obaveza i iskazalo više stvorene obaveze za 23%, iako mu to raspoloživa sredstva nisu omogućavala, kao i Zakon o izvršavanju budžeta FBiH za 2008. godinu kojim je uređeno da korisnicima nije dopušteno stvarati obaveze iznad visine sredstava utvrđenih operativnim budžetom. Struktura izvršenja transfera za raseljena lica i povratnike data je u slijedećoj tabeli:

Re. br.	NAZIV PROGRAMA	Odobreni budžet za 2008.g.	Tekuća rezerva	Umanjenje budžeta od Ministarstva finansijsa	Raspoloživa sredstva (od 3 do 5)	Realizovano do 31.12. 2008.godine	Index (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Fond za povratak	6.500.000			6.500.000	6.500.000	100
2.	Obnova individualnih stambenih objekata i objekata zajedničkog tipa stanovanja	10.200.000			10.200.000	10.198.020	99,98
3.	Zajednički projekti sa Vladi. i nevl.sektorom	4.500.000			4.500.000	4.498.973	99,97
4.	Projekti održivosti povratka	7.400.000			7.400.000	7.398.790	99,98
5.	Humanitarni, zdravstveni, psihosocijalni, informativni edukativni projekti, implementacija CEB projekta, pravna podrška i podrška otkupu stanova u RS	1.400.000			1.400.000	1.399.860	99,99
6.	Obnova razrušenih stanova u središnjem dijelu grada Mostara	2.300.000			2.300.000	2.300.000	100,00
7.	TEKUĆA REZERVA		+1.500.000		1.500.000	1.500.000	100,00
8.	TEKUĆA REZERVA		+280.000		280.000	273.639	97,80
9.	UMANJENJE BUDŽETA OD MINISTARSTVA FINANSIJA			- 6.574.783	- 6.564.783		
UKUPNO:		32.300.000	+1.780.000	- 6.574.783	27.505.217	34.069.286	123

„Program obnove individualnih stambenih objekata i objekata zajedničkog tipa stanovanja“

Prema Izvještaju Ministarstva o utrošku sredstava za raseljena lica i povratnike transfer po osnovu ovog Programa realizovan je u iznosu od 10.198.020 KM, i isti se odnosi na realizaciju projekta isporuke građevinskog materijala korisnicima čiji su objekti manjeg stepena oštećenja po sistemu samo ugradnje, projekta rekonstrukcije individualnih stambenih jedinica po sistemu ključ u ruke najugroženijim porodicama, projekta rješavanja pojedinačnih urgentnih slučajeva na zahtjev i inicijativu predstavnika nevladinog sektora i projekta rekonstrukcije i obnove stambenih jedinica zajedničkog tipa stanovanja.

Uvidom u dokumentaciju – Procedure o načinu odabira korisnika pomoći obnove individualnih stambenih objekata i objekata zajedničkog tipa stanovanja konstatovali smo da su iste donesene u 2005. godini za realizaciju načina izbora korisnika pomoći i raspodjele budžetskih sredstava predviđenih za ovu namjenu za 2005. godinu. S obzirom da su navedene procedure vezane za budžetska sredstva iz 2005. godine i da posebni kriteriji za odabir korisnika pomoći, koje predstavljaju osnov za procjenu potreba potencijalnih korisnika pomoći, odnosno koje pomažu da se izvrši odabir korisnika pomoći nisu identični sa posebnim kriterijima utvrđenim Programom za realizaciju budžetskih sredstava predviđenih za ovu namjenu u 2008. godini iste se nisu mogle ni primjenjivati kod odabira korisnika u 2008. godini. Navedeno ukazuje

da Ministarstvo u 2008. godini nije posjedovalo adekvatne procedure odabira korisnika pomoći utroška budžetskih sredstava za obnovu individualnih objekata i objekata zajedničkog tipa stanovanja. Po obrazloženju odgovorne osobe, javni postupak za odabir potencijalnih korisnika prava provoden je na općinskim nivoima a Ministarstvo je vršilo snimanje stepena oštećenja stambenih jedinica korisnika prava i utvrđivalo na koji način i u kojem obimu će riješiti potencijalnog korisnika (dodjelom građevinskog materijala, dodjelom građevinskog materijala i sredstava za ugradnju materijala, rekonstrukcijom individualnih stambenih jedinica po sistemu ključ u ruke).

Uvidom u dokumentaciju, ne možemo potvrditi da je u svim slučajevima odabir korisnika pomoći vršen na način koji osigurava punu transparentnost postupka, s obzirom da je javno oglašavanje kao način odabira korisnika bio isključen kod implementacije Projekta sa Švicarskim Caritasom i Kantonom Sarajevo (Projekat povratka u Istočnu Bosnu korisnika alternativnog smještaja u Kantonu Sarajevo kroz obnovu njihovih prijeratnih stambenih jedinica u vrijednosti 1.950.000 KM), kao i realizacija Projekta sa humanitarnom organizacijom ASB za sufinansiranje povratka u Istočnu Bosnu (Projekat povratka u općine Foča, Kalinovik i Trnovo porodica sa priznatim statusom raseljenih lica koja privremeno borave u nekom od vidova alternativnog smještaja ili borave na području Kantona putem izgradnje stambenih jedinica u njihovom prijeratnom mjestu prebivališta u vrijednosti 1.750.000 KM). Nosioci implementacije navedenih projekata su bile Humanitarne organizacije.

U skladu sa Zakonom o raseljenim osobama i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH Ministarstvo je početkom 2009. godine donijelo Procedure za odabir korisnika pomoći za rekonstrukciju stambenih jedinica u svrhu povratka, kojim je uredilo da će izbor korisnika prava vršiti Ministarstvo putem javnog poziva, kojeg će objavljivati u najmanje jednom dnevnom listu, oglasnoj ploči Ministarstva, na oglasnim pločama resornih kantonalnih ministarstava, općina boravka i općina povratka. Također je uređeno da će Ministarstvo vršiti odabir korisnika iz javnog poziva kako bi se osigurala puna transparentnost postupka i pristup informacijama.

„Program održivog povratka“

Prema Izvještaju Ministarstva o utrošku sredstava za raseljena lica i povratnike, iskazana su sredstva od 7.398.790 KM, a realizovan je kroz Projekte: dodjele sjemena, sadnica, mineralnih đubriva i hemijskih zaštitnih sredstava, dodjele krupne i sitne stoke, sušilica za voće, povrće i ljekovito bilje, motokultivatora sa priključcima, plastenika, obnove infrastrukturnih objekata i obnove vjerskih, sakralnih i društvenih objekata. Procedurama za razvoj održivosti povratka, koje su u sastavu Programa održivosti povratka određen je način vršenja odabira korisnika pomoći održivog povratka kojim je predviđeno da se izbor korisnika vrši u skladu sa Zakonom o raseljenim osobama i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH. Prema istim zahtjeve su Ministarstvu mogli podnositi predstavnici nevladinog sektora, općine i lično korisnici prava. Zahtjeve je razmatrala Komisija koju imenuje Ministar, a ista procjenjuje pravo na pomoći na bazi dostavljenih podataka u prijavi. Osnovane zahtjeve sa prijedlogom Komisija dostavlja Ministru na odlučivanje i donošenje konačne odluke o izboru korisnika, po osnovu kojih Sektor za razvoj održivog povratka vrši implementaciju istih.

Uvidom u dokumentaciju vezano za odabir korisnika pomoći konstatovali smo da je odabir vršen prema utvrđenim procedurama. Međutim, ne može se potvrditi da je prilikom odabira korisnika pomoći u 2008. godini ostvarena puna transparentnost u skladu sa Zakonom o raseljenim osobama i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH iz razloga što su rješavani zahtjevi za koje nije raspisivan javni poziv.

Navedeno potvrđuje realizacija zahtjeva za nabavku 144.850 komada sadnica u vrijednosti 287.334 KM, izvođenje radova na rekonstrukciji dionica puta u mjesnim zajednicama općine Žepče u vrijednosti 192.520 KM, zahtjev za finansiranje infrastrukturnih objekata održivosti povratka od 200.000 KM na području općine Maglaj.

Potrebno je da Ministarstvo izbor potencijalnih korisnika prava vrši na način kojim će osigurati punu transparentnost postupka i pristup informacijama od strane korisnika u skladu sa Zakonom o raseljenim osobama i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH.

U okviru Programa Humanitarni, zdravstveni, psihosocijalni, informativni i edukativni projekti, implementacija CEB projekta, pravna podrška i podrška otkupa stanova u RS –u iskazan je iznos od 1.399.860,83 KM, a realizovan je kroz Projekte: Humanitarne podrške raseljenim osobama i povratnicima, podrške udruženjima građana, podrške zdravstvenim, edukativnim i psihosocijalnim projektima. Uvidom u Procedure sa kriterijima za ocjenu kvaliteta i opravdanosti prijava-zahtjeva-projekata iz ovog Programa konstatovali smo da su utvrđeni kriteriji dodjele sredstava za svaki prethodno navedeni projekat, kao i korisnici sredstava projekta i da se realizacija vrši na osnovu zahtjeva općina, kolektivnih centara, vjerskih institucija, udruženja građana i ličnih zahtjeva pojedinaca, koje razmatra Komisija Ministarstva i procjenjuje ispunjenje propisanih kriterija za ostvarenje prava iz navedenih Projekata i donosi ocjenu o opravdanosti zahtjeva. Uvidom u dokumentaciju vezano za realizaciju dijela ovog programa – Pomoć udruženjima građana ne može se potvrditi da je u svim slučajevima realizacija izvršena po osnovu ispunjenja svih propisanih kriterija utvrđenih procedurama za ovaj projekat (kriterija kvaliteta i kompletnosti programa, originalnosti projekta u smislu poboljšanja uslova života i rada povratničke, raseljeničke i izbjegličke populacije, broja i veličine članstva koju okuplja udruženje, veličine prostora na kojem udruženje djeluje, uspjeha u dosadašnjem radu, specifičnosti udruženja).

Opravdanost prijave i realizaciju sredstava temeljiti na propisanim kriterijima uređenim Procedurama za ocjenu kvaliteta i opravdanosti prijava – zahtjeva –projekata iz Programa Humanitarnih, zdravstvenih, psihosocijalnih, informativnih i edukativnih projekata.

4.4.4 Kapitalni transfer

Za održivi povratak izbjeglih i prognanih osoba sa područja općine Srebrenica planirano je 2.500.000 KM a realizovano je 2.499.908,95 KM. Vezano za raspodjelu sredstava korisnici su utvrđivani na osnovu zahtjeva općine i preduzeća čiju je opravdanost procjenjivala Komisija za ocjenu kvaliteta i opravdanosti zahtjeva imenovana od strane Ministra, a na osnovu raspoloživih podataka iz zahtjeva i dokumentacije priložene uz zahtjev. Nakon utvrđivanja opravdanosti zahtjeva Komisija je predlagala Ministru donošenje odluke o korisniku, visini i načinu realizacije sredstava iz zahtjeva. Obzirom na navedeni način raspodjele sredstava bez prethodno utvrđenih kriterija i bez raspisivanja javnog oglasa, ne može se potvrditi da je osigurana puna transparentnost u skladu sa Zakonom o raseljenim osobama i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH. Pored navedenog konstatovali smo da su sredstva kapitalnog granta trošena i za namjene koje se nisu mogle smatrati kapitalnim ulaganjima (podrška deficitarnom kadru na području općine Srebrenica u iznosu 144.518 KM).

Potrebno je da se raspodjela sredstava kapitalnih grantova vrši putem javnog oglašavanja, a na osnovu utvrđenih jasnih kriterija za izbor korisnika i određivanja visine sredstava.

5. KOMENTAR

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica je u ostavljenom roku dostavilo očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja, broj: 01-36-617-2/09 od 03.06.2009.godine u kojem daje primjedbe i sugestije na određene nalaze, kao i da će poduzeti odgovarajuće aktivnosti na s provođenju datih preporuka u najkraćem roku. Data primjedba koja se odnosi na isplatu po osnovu zaključenih ugovora o djelu sa obrazloženjem i priloženom relevantnom dokumentacijom je prihvaćena i inkorporirana u konačnom izvještaju. Primjedba vezana za izvršenje tekućeg transfera u dijelu Programa održivosti povratka, nije se mogla priхватiti iz razloga što Programom raspodjele sredstava transfer za raseljena lica i povratnike za 2008. godinu - Projekat održivosti povratka, nije bilo predviđeno da se zahtjevi koji nisu obrađeni po javnom oglasu iz 2007. godine nastaviti obradivati u 2008. godini. Detaljno obrazloženje neprihvatanja ostalih primjedbi dato je u Komentaru na dostavljeno očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2008. godinu koji se dostavlja uz konačan izvještaj.

Direktor sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Voda tima:

Hajrija Imširović, dipl. iur.

Član tima:

Mirko Mišić, dipl. oec.

Prilog br. 1.
Izvršenje budžeta Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica na dan 31.12.2008. godine

u KM

Red. br.	Vrsta rashoda	Budžet za 2008.g.	Tekuća rezerva 2008. g.	Zakonska preraspodjela sredstava	Budžet za 2008.g. sa zakonskim izmjenama ¹ (od 3 do 5)	Smanjenje zakonskog budžeta ²	Operativni Budžet za 2008.g. ³ (od 6 do 7)	Izvršenje Budžeta za 2008.g.	Izvršenje Budžeta za 2007.g.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Tekući izdaci	2.564.979	214.655	212.872	2.992.506		2.992.506	2.923.240	2.445.788
1.	Bruto plaće i naknade	1.245.806	159.723	150.991	1.556.520		1.556.520	1.552.157	1.227.319
2.	Naknade troškova zaposlenih	413.749	37.000	48.746	499.495	-31.000	468.495	423.593	423.386
3.	Doprinosi poslodavca	143.704	17.932	13.135	174.771		174.771	173.637	136.126
4.	Putni troškovi	200.000			200.000		200.000	198.022	197.257
5.	Izdaci za energiju	20.400			20.400	3.000	23.400	22.513	14.065
6.	Izdaci za komunalne usluge	64.800			64.800	3.000	67.800	67.373	51.365
7.	Nabavka materijala	35.000			35.000		35.000	34.955	34.996
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	127.100			127.100	-20.000	107.100	98.737	97.573
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	108.420			108.420	-13.000	95.420	94.630	91.341
10.	Izdaci za tekuće održavanje	90.000			90.000		90.000	82.957	71.989
11.	Izdaci za osig., bankarske usluge	16.000			16.000		16.000	13.550	14.484
12.	Ugovorne usluge	100.000			100.000	58.000	158.000	156.116	95.887
II	Tekući grantovi	32.300.000	1.780.000		34.080.000	-6.574.783	27.505.217	34.069.283	29.942.238
1.	Grantovi pojedincima	32.300.000	1.500.000		33.800.000	-6.574.783	27.225.217	33.795.645	28.318.955
2.	Grantovi neprofitnim organizac.		280.000		280.000		280.000	273.638	274.298
III	Kapitalni grantovi	2.500.000			2.500.000		2.500.000	2.499.909	3.999.990
1.	Kapitalni grantovi drugim nivoima	2.500.000			2.500.000		2.500.000	2.499.909	3.999.990
IV	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	122.000			122.000	-31.000	91.000,	89.013	79.994
1.	Nabavka opreme	122.000			122.000	-31.000	91.000	89.013	79.994
V	SVEUKUPNO	37.486.979	1.994.655	212.872	39.694.506	-6.605.783	33.088.723	39.581.445	36.468.010
	Broj zaposlenih	68						68	69

¹ Budžet za 2008. godinu sa izmjenama koje su propisane Zakonom o izvršenju budžeta za 2008. godinu (Odluke Vlade FBiH i rješenja Federalnog ministarstva finansija)

² Smanjenje zakonskog budžeta izvršeno od strane Federalnog ministarstva finansija

³ Ukupno operativni budžet Ministarstva na dan 31.12. 2008. godine